

I. Dochody w roku 2007

A. Dochody własne

I. Podatki lokalne

Najwyższe dochody w tej grupie pozyskiwane są z podatku **od nieruchomości**. Jest to jedno z najważniejszych źródeł wpływów (ponad 10% wszystkich pozyskiwanych środków) i jednocześnie największa pozycja w budżecie, na którą Miasto posiada bezpośredni wpływ (ustalając stawki oraz przyznając ulgi i zwolnienia). W stosunku do roku 2006 nastąpił kilkuprocentowy wzrost wpływów z tego tytułu podatkowego, co wynika z nieznacznego podwyższenia nominalnych stawek podatkowych oraz ze zwiększenia się ogółu opodatkowywanej powierzchni w mieście (dotyczy to przede wszystkim wielkopowierzchniowych obiektów handlowych). Drugi podatek lokalny – **od środków transportowych**, ma już znacznie mniejsze znaczenie dla kształtowania się wielkości dochodów budżetu. Zauważyć jednak należy istotny wzrost w porównaniu z rokiem poprzednim – 20% w stosunku do planu przyjętego na rok 2006. Wynika to głównie z prognozowanego zwiększenia się liczby pojazdów. Rola pozostałych podatków lokalnych pobieranych przez Urząd (rolnego, leśnego i od posiadania psów) jest znikoma i ogranicza się głównie do uzupełnienia dochodów własnych.

II. Podatki pobierane przez urzędy skarbowe

W odróżnieniu od podatków lokalnych pobieranych przez Urząd Miasta, świadczenia te (będącymi dochodami własnymi Miasta) wpływają do urzędów skarbowych, a następnie przekazywane są na rachunek budżetu gminy. Spośród tego rodzaju dochodów własnych Miasta najwięcej środków pozyskuje się z podatku **od czynności cywilnoprawnych**. Rola tego świadczenia znacznie wzrosła w ostatnim czasie. Powodem jest bardzo duży wzrost cen nieruchomości (przy obowiązujących stawkach procentowych od wartości transakcji wzrost wartości nieruchomości skutkuje wyższymi wpływami budżetowymi). Coraz wyższe ceny mieszkań odnotowuje się we wszystkich dużych miastach w Polsce, ale szczególnie wysokie są właśnie w Krakowie. Nie przewiduje się w najbliższej przyszłości radykalnej zmiany obserwowanej tendencji na rynku nieruchomości w Krakowie. Powyższa sytuacja ma bezpośredni wpływ także na dochody z tytułu podatku **od spadków i darowizn**. W roku 2007

dochody z tego tytułu będą jednak niższe wskutek zmiany ustawy wprowadzającej zwolnienie z podatku bliskiej rodziny zmarłego i darczyńcy. Oznacza to ustawowe zmniejszenie dochodów własnych gmin bez odpowiedniej rekompensaty finansowej, jak również bez odpowiadającemu temu zmniejszeniu ograniczeniu zakresu obligatoryjnych zadań własnych gmin. Ważnym do niedawna tytułem podatkowym była **karta podatkowa**. Do niedawna przynosiła ona znaczące dochody dla budżetów gmin, jednakże w ostatnich latach wpływy z tego podatku utrzymują się na podobnym, lecz zmniejszonym poziomie. Podatek opłacany w formie karty był atrakcyjny z punktu widzenia podatników w latach poprzednich. W związku ze zmianami w polskim systemie podatkowym, podatnicy objęci tym obciążeniem systematycznie rezygnowali z tej formy podatku na rzecz podatku od osób fizycznych. Obecnie nic nie wskazuje na zmianę tej tendencji. Nie jest to jednak korzystne dla budżetów gmin: karta podatkowa wpływa w całości do ich budżetów, a w podatku od osób fizycznych gminy mają tylko udziały.

III. Opłaty

Podstawową opłatą zasilającą budżet Miasta jest opłata skarbowa. Istotne znaczenie mają także opłata za zajęcie pasa drogowego i opłaty **komunikacyjne**: za wydawanie tablic i dowodów rejestracyjnych, praw jazdy, kart pojazdów, pozwoleń czasowych, pozwoleń na prowadzenie tramwaju oraz za czasowe wycofanie pojazdu z ruchu. W związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej wysokości opłat za wydanie karty pojazdu Minister Transportu i Budownictwa radykalnie obniżył stawkę tego świadczenia: z 500 na 75zł. Na spadek wpływów z opłat komunikacyjnych ma także wpływ mniejsze zainteresowanie wymianą starych praw jazdy. Naczelny Sąd Administracyjny orzekł o ważności dotychczasowych dokumentów, stąd też ustalone uprzednio terminy obowiązkowej wymiany praw jazdy były niezgodne z obowiązującym prawem. Opłatami o typowo lokalnym charakterze są opłaty targowa i miejscowa. Stawki opłaty **targowej** pozostają niezmiennione od roku 1997, co wynika z założonej przez samorząd krakowski polityki wspierania drobnej przedsiębiorczości. Pomimo tego wpływy z każdym kolejnym rokiem są niższe, co jest wynikiem zmniejszania się liczby stanowisk handlowych na placach. Dochody z opłaty **miejscowej** za pobyt w Krakowie w perspektywie kilku lat powinny być wyższe w następstwie przewidywanego dalszego wzrostu liczby turystów. Odrębną, choć mającą wpływ na wielkość dochodów sprawą jest należyte wywiązywanie się hoteli i innych obiektów noclegowych z obowiązku

pobierania świadczenia. Oczekuje się, że problem ten może być uporządkowany m.in. poprzez intensyfikację działalności kontrolnej Miasta. **Inne opłaty** pobierane są między innymi za: ustanowienie służebności, zezwolenie na budowę w granicy, czasowe zajęcie terenu, wyrażenie zgody na przeprowadzenie przyłączy, wzrost wartości nieruchomości wskutek zmiany przez gminę planu zagospodarowania przestrzennego (renta planistyczna), korzystanie z szaletów publicznych, zastępstwo sądowe (zasądzony zwrot kosztów), egzekucję należności, upomnienia (zwrot kosztów), wydobywanie kopalin (opłata eksploatacyjna), egzamin z topografii miasta dla taksówkarzy, używanie herbu i nazwy Miasta Krakowa, licencje na krajowy transport drogowy, zezwolenia na regularne przewozy osób, zaświadczenia przewozowe, wprowadzane na rynek odpady opakowaniowe (opłata produktowa), zezwolenia na przewóz taksówkami, legitymacje inwalidzkie, kartę parkingową dla niepełnosprawnych.

IV. Dochody z mienia

Podstawową formą gospodarowania majątkiem Miasta Kraków jest **najem i dzierżawa**. Zdecydowana większość tych wpływów (95%) to czynsze za komunalne lokale użytkowe i mieszkalne. Pozostałe środki pochodzą z dzierżawy mienia, przede wszystkim targowisk miejskich i gruntów komunalnych. Część posiadanego majątku komunalnego jest zbywana. Najwyższe dochody przynosi **sprzedaż** dokonywana w trybie przetargu. Tryb bezprzetargowy stosowany jest głównie wobec użytkowników wieczystych nieruchomości (np. spółdzielni mieszkaniowych, których budynki stoją na gruntach komunalnych) i odbywa się na ich wniosek. Na wniosek dotychczasowych najemców Gmina sprzedaje także mieszkania komunalne. Do wpływów ze sprzedaży mienia zalicza się również środki pozyskiwane z przekształcania prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Planowane dochody ze sprzedaży majątku są niższe w stosunku do wykonania w roku 2006. Podstawową przesłanką tej prognozy jest zmniejszanie się zasobu komunalnego przeznaczonego do zbycia. Oznacza to, iż mniej będzie nieruchomości wystawianych przez Miasto w przetargach. Bezpośrednią konsekwencją prowadzonej od wielu lat sprzedaży mieszkań komunalnych jest znaczący ubytek lokali przeznaczonych do wykupu przez ich najemców. Obserwuje się ponadto przypadki, iż najemcy, którzy jeszcze nie wykupili swoich mieszkań są często w na tyle trudnej sytuacji materialnej, iż nie mogą zakupić lokalu mimo stosowanej bonifikaty. Należy podkreślić, że racjonalne gospodarowanie mieniem komunalnym nie pozwala na sprzedawanie atrakcyjnych nieruchomości zapewniających systematyczne dochody z najmu i dzierżawy. Istotne jest to zwłaszcza w kontekście

spodziewanego wzrostu ich wartości. W wyjątkowych sytuacjach dopuszczalne jest **bezumowne korzystanie z nieruchomości** (np. gdy umowa wygasa po śmierci najemcy i zamieszkująca z nim wcześniej osoba zajmuje lokal do czasu zakończenia postępowania sądowego). Planowane z tego tytułu wpływy będą jednak w roku 2007 wyższe; przy niewystarczającej liczbie lokali zastępczych rośnie liczba najemców z którymi rozwiązywane są umowy wskutek zaległości w płatnościach czynszowych.

IV. Wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej

Środki z tego tytułu zostały wprowadzone do budżetu uchwałą Rady Miasta Krakowa w dniu 28 czerwca 2006 r. Przejęcie wpływów z biletów od Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego jest zasadniczą częścią zmiany systemu organizacji i finansowania transportu zbiorowego w Krakowie. Od dokonania tej zmiany uzależnione jest współfinansowanie przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego inwestycji w dziedzinie transportu publicznego.

VI. Inne dochody

Blisko połowa wpływów pochodzi z opłat za **usługi komunalne** (centralne ogrzewanie, dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków) uiszczanych jako część czynszu. Środki te są należnościami usługodawców (MPEC, MPWiK) i tam też są później przekazywane z budżetu Miasta. Wraz z należnościami czynszowymi za usługi komunalne, w ramach tej samej klasyfikacji budżetowej, są ujmowane także **wszelkie inne dochody**. Z racji ich charakteru (część z nich występuje sporadycznie, tj. nie w każdym roku) wysokość wpływów może w poszczególnych latach ulegać dużym zmianom. Są to między innymi: opłata za niewyremontowanie mieszkania pobierana przy zamianie lokali, zwroty za wykonane operaty szacunkowe, środki otrzymywane na obsługę zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, odpłatności za szkoły i przedszkola wnoszone za dzieci z poza terenu gminy, odpłatność za pobyt w domach pomocy społecznej osób zobowiązanych do dopłaty, środki otrzymywane na podstawie porozumień zawieranych przez Centrum Kształcenia Ustawicznego dotyczących szkoleń uczniów, rozliczenia z lat ubiegłych. **Odpłatność za usługi** pobierana jest głównie w placówkach oświatowych, opiekuńczo-wychowawczych i pomocy społecznej. Największą kwotę (13 382 000 zł) planuje się z tytułu wpłat za żywienie uczniów. Nieco mniejsze środki (11 930 000 zł) zaplanowano z tytułu należności za pobyt w domach pomocy społecznej. Pozostałe odpłatności pobierane są za: pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych (2 502 000 zł), usługi opiekuńcze

świadczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób starszych i niepełnosprawnych, pobyt w internacie, noclegi w szkolnym schronisku młodzieżowym, posiłki wydawane w Miejskich Dziennych Domach Pomocy Społecznej, wycenę lokali mieszkalnych, wykonanie kopii dokumentów z zasobu geodezyjno-kartograficznego. **Odsetki** naliczane są zwłokę w płatnościach (podatkowych i majątkowych) oraz od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych (w tym z krótkoterminowych lokat bankowych z wolnych w danym momencie środków). W ramach **dofinansowania zadań własnych pozyskanych z innych źródeł** zaplanowano wpłatę 6 155 000 zł od firmy TST Polska 1 Sp. z o.o. przeznaczoną (zgodnie z umową) na budowę układu komunikacyjnego na terenie Krakowskiego Centrum Komunikacyjnego oraz 140 000 zł od Polskiego Związku Kajakowego i Polskiego Związku Pływackiego dla Zespołu Szkół Ogólnokształcących Mistrzostwa Sportowego. Z **funduszy celowych** planuje się pozyskać 1 000 000 zł na modernizację stadionu piłkarskiego WISŁY Kraków i 50 000 zł na II etap budowy toru kajakarstwa górskiego. Obie kwoty pochodzą z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, tj. państwowego funduszu celowego. **Prowizja od dochodów odprowadzanych do budżetu państwa** przysługuje w związku z realizacją zadań zleconych przez administrację rządową. Środki uzyskane przy realizacji tych zadań należy wprawdzie przekazać do budżetu centralnego, ale zgodnie z ustawą Miasto pobiera od nich stosowną prowizję. Największe wpływy pozyskuje się tutaj z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa (prowizja wynosi 25%). **Pozostałe dochody** to: środki na inwestycje realizowane w trybie Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych (udział finansowy mieszkańców) oraz zwrot nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych.

VII. Opłata za wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu

Zezwolenia na obrót napojami alkoholowymi wydawane są dla lokali gastronomicznych oraz dla sklepów. Każdy przedsiębiorca uiszcza roczną opłatę, której wysokość zależy od wartości obrotów napojami alkoholowymi brutto. Placówki osiągające większą wartość sprzedaży płacą wyższy procent od obrotów. Całość pozyskanych przez gminę z tego tytułu środków musi być przeznaczona na realizację zadań przeciwdziałania alkoholizmowi i innym uzależnieniom.

B. Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa

I. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

Udział gminy w PIT w 2007 r. wynosi 36,22% (wzrost z 35,95% w roku 2006). Udział powiatu nie zmienia się i wynosi 10,25%. Wpływy z podatku od osób fizycznych są najważniejszym źródłem dochodów Miasta – stanowią blisko 30% całego budżetu. Ściągalność PIT jest obecnie bardzo wysoka i co najważniejsze od 2004 r. mamy do czynienia z ciągłą tendencją wzrostową w tym zakresie. Należy jednak zaznaczyć, iż do planu przyjęto kwoty wyliczone w Ministerstwie Finansów. Wielkości te wynikają z projektu ustawy budżetowej i zgodnie z wyjaśnieniami Ministra należy je traktować jako szacunkowe, ponieważ w rzeczywistości mogą ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu. Uzyskanie wpływów na przyjętym poziomie uwarunkowane jest realizacją przyjętych przez Ministerstwo Finansów założeń. Aktualna sytuacja gospodarcza kraju pozwala zakładać, iż zaplanowane przez Ministra bardzo wysokie dochody z tego tytułu są możliwe do zrealizowania.

II. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

Gmina posiada 6,71% udziału w CIT, powiat zaś 1,4%. Otrzymywane wpływy są ściśle uzależnione od dwuletniego cyklu rozliczania tego podatku przez podatników. Podatek jest w jednym roku naliczany, a w następnym rozliczany z rzeczywiście osiągniętego przychodu. W 2006 r. CIT został naliczony, stąd też w roku 2007 będą dokonywane zwroty nadpłaconych świadczeń. Ze względu na powyższy mechanizm z porównania lat 2006 i 2007 nie można wyciągać wniosków odnośnie tendencji wzrostowych bądź spadkowych w otrzymywanych wpływach. Dopiero zestawienie z latami 2004 i 2005 pokazuje rzeczywiste zmiany. Podobnie jak opisany wyżej PIT dochody z podatku od osób prawnych charakteryzują się wysoką tendencją wzrostową. Jest to bezpośrednia konsekwencja utrzymującego się nadal wysokiego tempa wzrostu gospodarczego.

C. Subwencje i dotacje

Kwoty planowanych subwencji i dotacji celowych (jako tzw. bezpośrednich transferów z budżetu państwa) przyjmowane są ściśle według informacji podawanych przez organy administracji rządowej (i w niektórych przypadkach także inne jednostki samorządu terytorialnego). Aktualne wielkości zaplanowano na podstawie projektu ustawy budżetowej,

stąd też kwoty przyznawanych środków mogą ulec zmianie w toku dalszych prac nad budżetem państwa. Najwyższym transferem bezpośrednim z budżetu państwa jest subwencja oświatowa: 509 841 157 zł. Największa dotacja celowa (120 971 130 zł planu) jest natomiast przekazywana na wypłatę świadczeń rodzinnych (zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej). Inne znaczne dotacje na zadania zlecone to: 28 131 000 zł na finansowanie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej i 18 237 260 zł na wypłatę zasiłków i inne świadczenia z pomocy społecznej. Najwyższe dotacje na dofinansowanie zadań własnych Gminy Miejskiej Kraków są przeznaczone na funkcjonowanie domów pomocy społecznej (28 194 900 zł) i realizację zadań własnych Miasta przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (7 346 400 zł).

D. Środki ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi

Szczegółowy wykaz zadań finansowanych i współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej jest przedstawiony w załączniku 11.1. Największe planowane do przekazania środki (64 319 000 zł) dofinansują rozbudowę i modernizację oczyszczalni ścieków PŁASZÓW II.